

Hi ha excursions fàcils i difícils, diürnes i nocturnes, de suada abundant i d'esforç mitjà. Dit d'una altra manera: les casolanes i aptes per a totes les edats i les que només són indicades per a un públic de muscle compacte i un nivell ferreny de preparació física. La que us proposo és pacífica, nocturna i familiar, s'ha de fer entre el vuit i l'onze d'agost, i té la particularitat d'afegir originalitat a la majoria de les sortides convencionals. Fa un parell d'anys la vam fer amb una colla que fregava la trentena i amb un ventall d'edats que anava de l'avi al nét.

Ens vam trobar a mitja tarda a Serradui per començar badocant una estona davant de la finor d'un dels ponts romànics més bonics del Pirineu, després vam aturar-nos a l'esglesiola de Sant Martí de la Vileta, romànic senzill d'una sola nau, coronat per un delicat campanar d'espadanya d'un sol ull, i vam pujar al rocam més alt del poble. Si el mot Ribagorça, segons el filòleg Joan Coromines, ve de "ripacurtia", ribera tallada, un exemple gràfic del topònim es pot veure des del capdamunt de Serradui: sota nostre baixava un Isàvena d'aigua ràpida, encaixonada i generosa; a ponent s'endurien els blaus del Turbó i, darrera es daurava la carcanada mineral de la Serra de Sis que baixa perpendicular de nord a sud, amb Roca Sirera i el Coll del Vent mirant a migdia i, per la banda septentrional, el contrafort del Tossal de Sis, amb el delicat repeu de la Mare de Déu de la Feixa, romànic de filiació bucòlica.

Així que vam intuir que començava el llarg capvespre, ens vam embotir en mitja dotzena de cotxes per fer el primer tram motoritzats fins al veïnat de Riguala. Després, a peu, enfilàrem Serra de Sis amunt fins al Coll del Vent, potser una horeta de camí, de manera que ja fosquejava quan vam arribar al llom de l'esplanada de l'amurriador i a la cabana que hi fa de refugi. Aquest és un indret de la transhumància ribagorçana i les cledes de l'enorme amurriador serveixen per triar les ovelles i separar els ramats que pasturen junts bona part de l'estiu. Els primers d'arribar havien fet foc a la llar de la cabana, de manera que, quan va apuntar el morro el tot terreny que duïa el fato, hi havia brases a punt per a coure les botifarres. Es van repartir llesques de pa de tonya que també feien de plat i van començar a córrer botes i porrons d'un vi negre que asprejava. Mentrestant, la nit era una gola de llop i el cel un prat de milers i milers d'estels que rajaven claror. Assegut sobre

l'herbei, on no corria ni un bri d'aire, em vaig deixar atrapar per la contemplació de l'univers. Van sortir un parell de telescopis i entesos que donaven explicacions a qui volgués sentir-les. Però jo, fascinat pel marc i l'espectacle d'un cel tan atapeït d'estrelles em vaig deixar endur per la filosofia de veure'm com el que realment som: un no res, un engruna perduda en la immensitat de l'espai infinit. Només tornava a la realitat quan veia sallar una llàgrima de Sant Llorenç i m'apressava, ves que hi farem, a formular el mateix desig de sempre.

Cap a les tres de la matinada, la fresca ens va fer tornar –frontals al cap i polar al cos- primer a Riguala i, després, a cavall dels cotxes, cadascú a casa seva.